

ການປະເມີນຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

ຕໍ່ການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ

ທອງສາ ຕຸ້ນມະນີສອນ*, ລິດສະດາ ບານມະນີວົງ, ສິມພອນ ວົງແກ້ວ, ແກ້ວວິໄລ ທິນລະມີ,

ລັດຕະນະມະນີ ຈຸນລະມຸນຕຣີ, ດວງພະຈັນ ຫຼ້າລຽມທະວີໄຊ

ພາກວິຊາການເງິນ-ການທະນາຄານ, ຄະນະບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ, ສປປ ລາວ

ບົດຄັດຫຍໍ້

***ຕິດຕໍ່ພົວພັນ:** ທອງສາ ຕຸ້ນມະນີສອນ
, ພາກວິຊາການເງິນ-ການທະນາຄານ,
ຄະນະບໍລິຫານທຸລະກິດ,
ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ,
ໂທ: +856 20 2268 1010, ອີເມວ:
Thongsal984@hotmail.com

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ວັນທີສະໝັກ: 04 ມິຖຸນາ 2021

ປັບປຸງສໍາເລັດ: 19 ມິຖຸນາ 2021

ຕອບ-ຮັບ: 07 ກໍລະກົດ 2021

ການສຶກສານີ້ ມີຈຸດປະສົງປະເມີນຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ (Willingness to pay: WTP) ແລະ ປັດໄຈກຳນົດຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ (WTP) ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ເຂດຕົວເມືອງໃນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດຕໍ່ການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ເຊິ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີ ສົມມຸດເຫດການ (Contingent Valuation Method: CVM). ໂດຍວິທີການຕັ້ງຄຳ ຖາມແບບປາຍເປີດ (Close-ended questionnaire) ພາຍໃຕ້ສະເໜີລາຄາແບບ Single Bound Dichotomous Choice (SBDC). ໃຊ້ການສຳພາດໂດຍກົງ (Face to face) ໃຫ້ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສາມາດສະແດງຄວາມເຕັມໃຈຈ່າຍຂອງຕົນເອງ ອອກມາ. ການວິເຄາະແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການວິເຄາະສົມຜົນຖົດຖອຍ (Logistic Regression Analysis: LRA). ຂໍ້ມູນແມ່ນມາຈາກການສຸ່ມກຸ່ມຕົວຢ່າງ (ຄົວເຮືອນ) ໃນເຂດຕົວເມືອງ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ, ຈຳນວນ 400 ຄົວເຮືອນ. ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ຄ່າສະເລ່ຍຂອງຄວາມເຕັມໃຈຈ່າຍຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ ເທົ່າກັບ 7,459.73 ກີບ/ເດືອນ/ຄົວເຮືອນ. ຖ້ານຳມູນຄ່າເງິນຈຳນວນນີ້ຄຸນກັບຈຳນວນ ຄົວເຮືອນໃນເຂດຕົວເມືອງ ທ່າແຂກ ຈະເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າລວມ ເທົ່າກັບ 160,272,299 ກີບຕໍ່ເດືອນ. ສຳລັບປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກຳນົດຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຫຼື ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິໄດ້ແກ່: ສຳລັບປັດໄຈທີ່ມີຜົນຂອງກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ແມ່ນປະກອບມີ 4 ປັດໄຈຄື: ລະດັບການສຶກສາ, ຂະໜາດຄົວເຮືອນ (ຈຳນວນຄົນໃນ ຄົວເຮືອນ), ໄລຍະເວລາອາໄສຢູ່ (ນະຄອນໄກສອນ) ແລະ ລາຄາທີ່ສະເໜີ. ຜົນການສຶກ ສານີ້ ໜ້າຈະເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການ ອະນຸລັກປ່າໄມ້, ສັດປ່າ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດໃຫ້ມີຄວາ ມຍືນຍົງຕໍ່ໄປ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ, ວິທີສົມມຸດເຫດການ, ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ

Estimating the Willingness of Urban Residents in Savannakhet Province to Pay for the Dongnatad Protected Area Conservation

Thongsas TOUNMANYSONE*, Lidsada BANMANIVONG, Somphone VONGKEO,
Keovilay THONLAMEE, Lattanamong CHOUNLAMOUNTRY, Duangphachan
LALAIMTHAVISAY

Faculty of Business Administration, Savannakhet University, Lao PDR

ABSTRACT

*Corresponding author:

Thongsas TOUNMANYSONE,
Department of Finance and
Banking, Faculty of Business
Administration, Savannakhet
University,
Tel: +85620 2268 1010,
E-mail:
Thongsas1984@hotmail.com

The objective of this study is to estimate the Willingness to Pay (WTP) of the urban residents in Savannakhet Province for the Dongnatad Protected Area (DPA) Conservation and seeks to identify the factors affecting WTP for the DPA Conservation. The willingness to pay was estimated by Contingent Valuation Method (CVM) approach through a close-ended questionnaire in Single Bound Dichotomous Choice (SBDC). The interview was conducted by face to face; the Logistic regression was applied to analyze data, the data came from random sampling in urban residents at Savannakhet Province and based on 400 samples. The results show a mean WTP of 7,459.73 kip per household per month. Multiplying this value to the total number of households in Kaisone-Phomvihane City, Savannakhet Province would give a total value of 160,272,299 kip/month. The significant factors as an influence the willingness to pay ranging from education, period of living, because it has statistically positive impact on WTP. Conversely, the number of family members and bids have statistically negative impact on WTP. These results offer information to policy makers for the forestry, wildlife and biodiversity conservation in DPA to sustainability in the future.

Key words:

Dongnatad Protected Area (DPA); Contingent valuation method (CVM); Willingness to pay (WTP)

Article Info:

Submitted: Jun 04, 2021

Revised: Jun 19, 2021

Accepted: Jul 07, 2021

1. ພາກສະເໜີ

ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ອຸດົມສົມບູນ ໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ມີປ່າສະຫງວນຫຼາຍພິມຄວນ ໂດຍມີເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ 1,244,144 ເຮັກຕາ ເຊິ່ງກວມເອົາ 57% ຂອງເນື້ອທີ່ລວມທັງແຂວງ ໃນນັ້ນມີປ່າສະຫງວນທົ່ວແຂວງ ທັງໝົດ 661,758 ເຮັກຕາ ເຊິ່ງມີປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ 4 ແຫ່ງ, ປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ 5 ແຫ່ງ, ປ່າສະຫງວນລະດັບເມືອງ 7 ແຫ່ງ, ປ່າສະຫງວນຂັ້ນບ້ານ 23 ແຫ່ງ. ສໍາລັບຢູ່ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ ກໍ່ມີປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ ມີເຖິງ 2 ແຫ່ງ ແຕ່ໃນນັ້ນແມ່ນປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ເປັນປ່າສະຫງວນແຫ່ງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ຢູ່ໃກ້ຕົວເມືອງ ຫຼື ຊຸມຊົນທີ່ສຸດຂອງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຍັງຖືເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ສໍາຄັນຂອງແຂວງ ອີກດ້ວຍ (ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, 2018).

ປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງເປັນປ່າສະຫງວນຂອງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ນັບແຕ່ປີ1961 ເປັນຕົ້ນມາ, ພາຍ

ຫຼັງປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍໃນວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 ທາງພາກລັດຈຶ່ງໄດ້ປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ສັດນໍ້າ-ສັດປ່າ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໃນຂອບເຂດບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ. ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ໄດ້ປະກາດປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ເປັນປ່າສະຫງວນຂອງແຂວງ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງຂອງແຂວງ ສະບັບເລກທີ 2997/ຈຂ, ສຂ ລົງວັນທີ 21/12 /1994 ເຊິ່ງໃນເບື້ອງຕົ້ນມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 8,395 ເຮັກຕາ (ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, 2018). ປ່າສະຫງວນແຫ່ງນີ້ເປັນພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍປ່າໄມ້, ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແລະ ໜອງນໍ້າ ເຊິ່ງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດໃກ້ຄຽງຍັງໄດ້ນໍາໃຊ້ພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ໃນການເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງເພື່ອລ້ຽງຊີບ, ປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ເປັນລະບົບນິເວດວິທະຍາທາງປົກ ແມ່ນເຂດຍອດນໍ້າຂອງສາຍນໍ້າຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຫ້ວຍຕາດ, ຫ້ວຍສົມປອຍ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າສໍາລັບໜອງລົມ, ໜອງໂກມ, ໜອງແຂ່ງ ແລະ ອື່ນໆ. ມັນປະກອບດ້ວຍປ່າດົງດິບທີ່ມີຕົ້ນໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າ

ສູງ, ພືດເປັນຢາ, ນົກ, ສັດປ່າ ແລະ ສັດນ້ຳ (Khouangvichit et al., 2020). ໂຄງສ້າງດ້ານພູມສັນຖານຂອງປ່າສະຫງວນນີ້ ມີ ບົດບາດສຳຄັນສຳລັບຊາວບ້ານ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ຂອບ ເຂດດັ່ງກ່າວ ມັນເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນອາກາດສົດ, ເຊິ່ງແມ່ນສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ປ່າສະຫງວນດົງນາ ຕາດ ຍັງຖືກເອີ້ນວ່າ "ປ່າຂອງຕົວເມືອງສະຫວັນນະເຂດ". ໃນ ເວລາດຽວກັນນັ້ນ, ປ່າສະຫງວນດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກບຸກລຸກຈາກກົດ ຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງປະຊາຊົນໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ມາຮອດປີ 2017 ມີເນື້ອທີ່ 6,300 ເຮັກຕາ (World Bank, 2017) ຍ້ອນ ມີການວຽນເນື້ອທີ່ຂອງປ່າສະຫງວນສ່ວນໜຶ່ງອອກ, ມີການບຸກ ເບີກພື້ນທີ່ຂອງປະຊາ ຊົນເພື່ອຊັບຊ້າວເຮັດນາ, ເຮັດສວນ, ບຸກ ເບີກປູກສ້າງ ອື່ນໆ ແລະ ການລົງທຶນຕ່າງໆ, ເຊິ່ງໄດ້ເຮັດການປົກ ຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ຫຼຸດລົງ 20.51% ພາຍໃນໄລຍະເວລາ 10 ປີ ຄື ແຕ່ປີ 2007 ຫາ ປີ 2017 (Khouangvichit et al., 2020) ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສົ່ງຜົນເຮັດ ໃຫ້ປ່າສະຫງວນແຫ່ງດັ່ງກ່າວ ມີການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າຫຼຸດສະເລ່ຍ ປີລະປະມານ 2% ຕໍ່ປີ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງເຮັດໃຫ້ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ ແລະ ສັດປ່ານາໆພັນກໍ່ເປົາບາງລົງ ມີບາງອັນກໍ່ສູນພັນໄປ ແລ້ວ. ຈາກສະພາບການຄືດັ່ງກ່າວ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການອະນຸ ລັກຢ່າງຈິງຈັງແຕ່ການອະນຸລັກຕ້ອງມີງົບປະມານສະໜັບສະໜູນ ແຕ່ຫາກຖ້າແຕ່ງົບປະມານພາກລັດອາດບໍ່ພຽງພໍ ເນື່ອງຈາກລັດມີ ຫຼາຍໂຄງການບຸລິມະສິດ ຈຳເປັນຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ອນ ແລະ ເນື່ອງຈາກປ່າສະຫງວນແມ່ນສິນຄ້າສາທາລະນະບໍ່ແມ່ນຂອງໃຜ ຜູ້ໜຶ່ງ ແມ່ນພັນທະຂອງທຸກຄົນຢູ່ໃນສັງຄົມເປັນຜູ້ອະນຸລັກ ຖ້າບໍ່ ຮ່ວມກັນອະນຸລັກຮັກສາແລ້ວ ພວກເຮົາລວມທັງລູກຫຼານກໍ່ຈະບໍ່ ຮູ້ ບໍ່ເຫັນ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ອີກຕໍ່ໄປ.

ສະນັ້ນ, ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ໃຊ້ວິທີສົມມຸດເຫດການ (Contingent Valuation Method: CVM) ເຊິ່ງເປັນເຄື່ອງມືທີ່ ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນມາ ເພື່ອໃຊ້ໃນການປະເມີນມູນຄ່າຄວາມເຕັມ ໃຈຈ່າຍ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນໂຄງການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ, ປ່າໄມ້ ຫຼື ຊີວະນາໆພັນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຖືກທຳລາຍຫຼາຍກວ່າເກົ່າ ແລະ ເພື່ອເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນມູນຄ່າຂອງມັນດັ່ງກ່າວອີກ ດ້ວຍ ເຊິ່ງຈະເປັນມູນຄ່າ ທີ່ປະຊາຊົນຢູ່ໃນສັງຄົມເປັນຜູ້ປະເມີນ. ສະນັ້ນ, ຈິ່ງຍົກເອົາ "ການປະເມີນຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຂອງປະຊາ ຊົນໃນເຂດຕົວເມືອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຕໍ່ການອະນຸລັກປ່າ ສະຫງວນດົງນາຕາດ" ມາສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້. ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງສຶກສາ ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ແລະ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຂອງ ຄົວເຮືອນປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຕົວເມືອງພາຍໃນ ນະຄອນໄກ

ສອນພົມວິຫານ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ພື້ນທີ່ການສຶກສາ

ປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ເປັນປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ ມີພື້ນທີ່ຕັ້ງຢູ່ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ ແຂວງ ສະຫວັນນະ ເຂດ ເຊິ່ງຫ່າງຈາກໃຈກາງ ເມືອງ ສະຫວັນນະເຂດ ໄປທາງທິດຕາ ວັນອອກປະມານ 12 ກິໂລແມັດ, ມີເນື້ອທີ່ 6,300 ເຮັກຕາ, ໄດ້ ປະກາດເປັນປ່າສະຫງວນຂອງແຂວງໃນປີ 1961 ເຊິ່ງມີຊາຍ ແດນຕິດຈອດດັ່ງນີ້: ທິດເໜືອຕິດກັບສາຍທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 9, ທິດຕາເວັນອອກຕິດກັບ ເມືອງ ອຸທຸມພອນ, ທິດໃຕ້ ແລະ ທິດຕາເວັນຕົກຕິດກັບ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ, ມີ 13 ບ້ານທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບປ່າສະຫງວນເຊັ່ນ: ບ້ານສອງ, ບ້ານໂພນສິມ, ບ້ານທາດອີງຮັງ, ບ້ານນາເຕີຍ, ບ້ານດົງບັງ, ບ້ານເຄືອເຂົາກາດ, ບ້ານນາຈາລິດ, ບ້ານຄອກ, ບ້ານໄຊຍະມຸງຄຸນ, ບ້ານຈອມເພັດ, ບ້ານດົງນາຄຳ ແລະ ບ້ານໜອງໂກມ. ເຊິ່ງໃນນັ້ນມີ 2 ບ້ານທີ່ຕິດ ແປະມີ ບ້ານໂພນສິມ ແລະ ບ້ານທາດອີງຮັງ, ໃນນັ້ນມີ 5 ບ້ານ ຄື: ບ້ານໜອງໂກມ, ບ້ານໄຊຍະມຸງຄຸນ, ບ້ານດົງບັງ, ບ້ານຄອກ ແລະ ບ້ານນາທາດ ແມ່ນມີນາມີສ່ວນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ. ເຊິ່ງປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ເປັນປ່າສະຫງວນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບຕົວ ເມືອງ ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຖືເປັນບໍ່ສະໜອງອີກຊີແຊນ ໃຫ້ ກັບຕົວເມືອງສະຫວັນນະເຂດ ເລີຍກໍ່ເປັນໄດ້. ເຊິ່ງສະແດງອອກ ດັ່ງຮູບທີ 2.1

2.2 ຮູບແບບຂອງການສຶກສາ

ການປະເມີນຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດຕົວ ເມືອງຂອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີ ການສົມມຸດເຫດການ (CVM) ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນໂດຍການ ສຳພາດໂດຍກົງ ດ້ວຍແບບສອບຖາມປາຍປິດ (Close-ended questionnaire) ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະຄົວເຮືອນທີ່ຖືກ ຖາມນັ້ນ ສາມາດສະແດງຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ຫຼື ບໍ່ພໍໃຈຈ່າຍ (Single Bound Dichotomous Choice: SBDC) ເຂົ້າໃນ ການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນຕາມລາຄາທີ່ສະເໜີ (Bids).

2.3 ການສ້າງແບບສອບຖາມ

ການແບບສອບຖາມສຳລັບການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ Le Hoa and Thi Y Ly (2009); ວັດຕະນາ ບຸນຍາຣັກທັນຢາ (2009). ການຕັ້ງຄຳຖາມຕາມແບບ SBDC ໂດຍແບບສອບ ຖາມປະກອບມີ 6 ພາກສ່ວນຄື: ພາກທີ 1: ສະພາບລວມຂອງປ່າ ສະຫງວນ, ພາກທີ 2: ຄວາມເຕັມໃຈຈ່າຍເພື່ອຈະອະນຸລັກປ່າ ສະຫງວນ, ພາກທີ 3: ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ປ່າສະຫງວນ, ພາກທີ 4:

ເຫດຜົນ ແລະ ມາດຕະ ການການສະໜັບສະໜູນໂຄງການ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ, ພາກທີ 5: ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ ກ່ຽວກັບຜູ້ຖືກສຳພາດ ແລະ ພາກທີ 6: ສະຖານະພາບທາງເສດຖະກິດ ແລະ ໄດ້ມີການສອບຖາມກັບປະຊາຊົນ, ແຕ່ກ່ອນຈະ ດຳເນີນການລົງສຳຫຼວດຕົວຈິງ ແມ່ນໄດ້ມີການສຳພາດທົດລອງ ກ່ອນຈຳນວນ 1 ຄັ້ງ ໃນ 15 ຄົວເຮືອນ ແລະ ກໍ່ໄດ້ມີການປັບປຸງ ຄືນຕາມຄຳຕອບທີ່ໄດ້ຮັບມາ ເຊິ່ງເປັນການສຳພາດແບບດ່ຽວ ຫຼື 1 ຄົນ/ແບບສອບຖາມ ແລະ ໃຊ້ເວລາໃນການສຳພາດ ຢູ່ລະ ຫວ່າງ 20 - 30 ນາທີ/ຄົນ.

2.4 ການກຳນົດຈຳນວນຕົວຢ່າງ

ໃນການເກັບລວບລວມຂໍ້ມູນປະຖົມພູມໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນ ຈະໄດ້ກຳນົດຈຳນວນຕົວຢ່າງເພື່ອເປັນຕົວແທນໃນການສຶກສາ ເນື່ອງຈາກກຸ່ມປະຊາກອນມີຂະໜາດຂ້ອນຂ້າງໃຫຍ່ ເຊິ່ງພົບວ່າ: ຈຳນວນຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ (Urban) ຫຼື ເທດສະ ບານ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ໃນປີ 2015 ແມ່ນ 21,485 ຄົວ ເຮືອນ (ສູນສະຖິຕິປະຈຳ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ, 2015) ເມື່ອ ນຳມາພິຈາລະນາດ້ວຍສະຖິຕິໃນການກຳນົດຕົວຢ່າງຂອງ (Yamane, 1973), ກຳນົດເອົາກຸ່ມຕົວຢ່າງພາຍໃຕ້ຄຳຄາດ ເຄື່ອນເທົ່າ 0.05(5%) ຈາກການຄຳນວນພົບວ່າຈຳນວນຕົວຢ່າງ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອເປັນຕົວແທນຂອງກຸ່ມປະຊາກອນ ແລະ ການ ແບ່ງອັດຕາສ່ວນຖ້ວນຕາມລາຄາທີ່ສະເໝີແມ່ນເອົາ 400 ຄົວ ເຮືອນ.

2.5 ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນປະຖົມພູມ (Primary data) ເຊິ່ງໄດ້ຈາກການເກັບກຳລວບລວມຂໍ້ມູນຈາກ ການສຳພາດປະຊາຊົນໃນເດືອນທັນວາປີ 2020. ການສຸ່ມຕົວ ຢ່າງ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ເຈາະຈົງເອົາຄົວເຮືອນທີ່ມີລາຍໄດ້ສູງ ຫຼື ລາຍໄດ້ ຕ່ຳ ເຊິ່ງແຕ່ລະຄົວເຮືອນຈະມີໂອກາດຖືກສຳພາດເທົ່າກັນ ວິທີ ການສຸ່ມເອົາຕົວຢ່າງ ເພື່ອການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຫຼື ການລົງສຳພາດ ແມ່ນຈະໄດ້ນຳໃຊ້ແຜນທີ່ເຂົ້າຊ່ວຍໃນການສຸ່ມຄື: ຈະໃຊ້ເສັ້ນ ທາງຫຼັກ 6 ເສັ້ນທາງໃນເຂດຕົວເມືອງໃນການສອບຖາມ ເຊິ່ງຈະ ກຳນົດເອົາຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ຕາມແຄມທາງເບື້ອງຂວາມື ໂດຍຈະນັບ ຈຳນວນຄົວເຮືອນຈາກຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ 1 ຮອດ 3 ແລ້ວເອົາເຮືອນທີ 3 ເປັນຕົວ ຢ່າງ, ແຕ່ຖ້າຄົວເຮືອນຫຼັງທີ 3 ບໍ່ຢູ່ຈະຖາມຄົວເຮືອນ ຫຼັງທີ 4 ແທນ, ແຕ່ຖ້າຄົວເຮືອນຫຼັງທີ 4 ບໍ່ຢູ່ຈະຖາມຄົວເຮືອນ ຫຼັງທີ 5 ແທນ ເຊິ່ງໄດ້ເຮັດແບບນີ້ໄປເລື້ອຍໆຈົນຄົບຕາມຈຳ ນວນທີ່ຕ້ອງການ. ການສຳຫຼວດແມ່ນຈະບໍ່ເກັບສະເພາະແຕ່ບ້ານ ໃດບ້ານໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຈະເປັນການສຳຫຼວດ ຫຼື ສຳພາດໄປຕາມ

ແຜນທີ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອເປັນການແຈກຢາຍກຸ່ມຕົວຢ່າງໃຫ້ ເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ດີໄດ້. ອີກຢ່າງໜຶ່ງການຄົ້ນຄວ້າຂອງ (ເຢຍລັງ , 2016) ກໍ່ໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດໃນລັກສະນະດຽວກັນ ເຊິ່ງໄດ້ ເຮັດການສຳຫຼວດລັກ ສະນະນີ້ຢູ່ເຂດຊານເມືອງຂອງ ນະຄອນ ຫຼວງວຽງຈັນ ໃນປີ 2016.

ການສຳຫຼວດ ແມ່ນດຳເນີນການສຳພາດຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ໃນ ເທດສະບານ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ເຊິ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ 6 ເສັ້ນທາງ ຄືດັ່ງນີ້:

- ເສັ້ນທາງທີ 1: ເລີ່ມແຕ່ ບ້ານອຸດົມວິໄລ (ຕະຫຼາດຫຼັກ 8) ໄປຮອດ ບ້ານຈອມແກ້ວ (ອານຸສອນສະຖານ ທ່ານ ໜູຮັກ ພູມ ສະຫວັນ).
- ເສັ້ນທາງທີ 2: ເລີ່ມແຕ່ ບ້ານໂພນສະຫວ່າງເໜືອ (ວົງເວນ ໂດໂນເສົາ) ໄປຮອດ ບ້ານດົງດຳດວນ (ສາມແຍກຕະຫຼາດສາມັກ ຄືໄຊ).
- ເສັ້ນທາງທີ 3: ເລີ່ມແຕ່ ບ້ານນາເຊັງ (ສາມແຍກ ມຂ) ໄປ ຮອດ ບ້ານທ່າແຮ່ (ວົງເວນພັກະດວດ ຫຼື ໂຮງໝໍແຂວງ)
- ເສັ້ນທາງທີ 4: ເລີ່ມແຕ່ ບ້ານທ່າແຮ່ (ສາມແຍກໃກ້ ບໍລິສັດໄຟຟ້າລາວ ສາຂາສະຫວັນນະເຂດ) ໄປຮອດ ບ້ານທ່ານາ ແກ (ຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ ແຫ່ງທີ 2).
- ເສັ້ນທາງທີ 5: ເລີ່ມແຕ່ ບ້ານສຸນິນທາ (ສາມແຍກໂຮງຮຽນ ປະຖົມສຸນິນທາ) ໄປຮອດ ບ້ານທ່າແຮ່ (ສາມແຍກຫ້ວຍລົງກົງ).
- ເສັ້ນທາງທີ 6: ເລີ່ມແຕ່ ບ້ານໂພນສະຫວ່າງໃຕ້ (11 ແຍກ) ໄປຮອດ ບ້ານໄຊຍະມຸງຄຸນ (ວົງວຽນຫົວເດີນຍົນ ສະຫວັນນະ ເຂດ).

2.6 ວິທີວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳລວບລວມໄດ້ ຈະນຳມາວິເຄາະດ້ວຍ STATA.13 ເພື່ອຫາຄ່າຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງສຸດໂດຍໃຊ້ ວິທີການວິເຄາະການຖືກຖອຍແບບໂລຈິສ (Hanemann, 1984) ເຊິ່ງມີຮູບແບບດັ່ງນີ້:

$$Prob(yes) = 1 - \{1 + \exp[\beta_0 + \beta_1 (\$x)]\}^{-1}$$

ໂດຍກຳນົດໃຫ້ β_0 ແມ່ນຄ່າຄົງຄ່າ ແລະ $\$x$ ແມ່ນລາ ຄາທີ່ສອບຖາມຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ທີ່ແຕ່ລະຄົວເຮືອນຖືກ ສອບຖາມ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ເຊິ່ງ (Hanemann, 1989) ໄດ້ອະທິບາຍຄວາມເຕັມໃຈຈ່າຍສະເລ່ຍໄວ້ດັ່ງນີ້:

$$Mean\ WTP = (\beta_0/\beta_1)$$

ເຊິ່ງວ່າ β_1 ໝາຍເຖິງ ຄ່າສຳປະສິດທີ່ຄາດປະມານໄດ້ ຈາກລາຄາສະເໝີ (Bid Price) ແລະ β_0 ໝາຍເຖິງ ຄ່າຄົງຄ່າ

ທີ່ຄາດປະມານໄດ້ ແລະ ການສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມພໍໃຈ
ຈ່າຍ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ເຊິ່ງສາມາດຂຽນຢູ່
ໃນຮູບແບບຕໍາລາຄາຄວາມພໍໃຈຈ່າຍໄດ້ດັ່ງນີ້:

$WTP = f(\text{Gender, Occu, Educat, Ethnic, HS, TL, EVB, MCEO, LnY, Bid})$

ສະນັ້ນ, ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ນໍາໃຊ້ແບບຈຳລອງ
Logistic Regression Analysis (LRA) ເຂົ້າໃນການທົດ
ສອບປັດໄຈກຳນົດຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຂອງປະຊາຊົນ ເຊິ່ງເຮົາສາ
ມາດຂຽນຢູ່ໃນຮູບແບບຈຳລອງໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$WTP = \beta_0 + \beta_i X_i + \varepsilon_i$$

ການນໍາໃຊ້ LRA ເຂົ້າໃນການວິເຄາະ ເນື່ອງຈາກວ່າຕົວ
ປ່ຽນຕາມ (WTP) ໃນແບບຈຳລອງເປັນຕົວປ່ຽນຄຸນນະພາບ
ເພື່ອເບິ່ງການພົວພັນຂອງບັນດາປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ມີຕໍ່ຄວາມພໍໃຈ
ຈ່າຍ. ເຊິ່ງລາຍລະອຽດສະແດງອອກດັ່ງຕາຕະລາງທີ 2.1

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ສະພາບທົ່ວໄປຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເພດຊາຍກວມເອົາ
50%, ອາຍຸສະເລ່ຍແມ່ນປະມານ 39 ປີ, ສະຖານະພາບໂສດ
ກວມເອົາ 30%, ລະດັບການສຶກສາສະເລ່ຍແມ່ນ 13 ປີ. ຈຳ
ນວນຄົນໃນຄົວເຮືອນລວມທັງເດັກສະເລ່ຍແມ່ນ 5 ຄົນ/ຄົວ
ເຮືອນ, ໄລຍະເວລາດຳລົງຊີວິດຢູ່ສະເລ່ຍປະມານ 32 ປີ, ສຳລັບ
ຜູ້ທີ່ເຄີຍໄດ້ໄປສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວກວມເອົາປະມານ 30% ການ
ເຄີຍເປັນສະມາຊິກການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ 3%, ລາຍໄດ້ສະ
ເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຄົວເຮືອນແມ່ນ 4,921,533 ກີບ, ອາຊີບ
ພະນັກງານລັດປະມານ 22% ແລະ ເຜົ່າລາວແມ່ນກວມເອົາ
92%. ເຊິ່ງສະແດງອອກດັ່ງຕາຕະລາງທີ 3.1

3.2 ລາຄາສະເໜີກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ

ຈາກການສຶກສາເຫັນວ່າ ເມື່ອສະເໜີລາຄາຕໍ່າຈະເຮັດໃຫ້
ມີຄົວເຮືອນມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຫຼາຍ ແຕ່ເມື່ອສະເໜີລາຄາທີ່ສູງ
ຂຶ້ນແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ຈຳນວນຄົວເຮືອນໃນເຂດການສຶກສາ ມີ
ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍໜ້ອຍລົງ, ເຊິ່ງສະແດງອອກດັ່ງຕາຕະລາງທີ 3.2

3.3 ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍສໍາລັບການຈ່າຍເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນ

ຈາກການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍສໍາລັບ
ການຈ່າຍ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນດຶງນາ
ຕາດ ຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງໃນຄັ້ງນີ້ ຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນເພື່ອລູກຫຼານ ຫຼື
ຄົນຮຸ່ນຕໍ່ໄປໄດ້ຮູ້, ໄດ້ເຫັນ ແລະ ໄດ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ສ່ວນໜ້ອຍ
ແມ່ນໃຫ້ເຫດຜົນວ່າ ເປັນການປົກປັກຮັກສາໂດຍທົ່ວໄປ ແລະ

ເປັນບ່ອນສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ເຊິ່ງສະແດງອອກດັ່ງຕາຕະລາງທີ 3.3

3.4 ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍສໍາລັບການບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນ

ການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍສໍາລັບການ
ບໍ່ໄດ້ຈ່າຍ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນ ສ່ວນ
ຫຼາຍແມ່ນບໍ່ເຊື່ອວ່າເງິນທີ່ຈ່າຍໄປຈະນໍາໄປໃຊ້ໃນການອະນຸລັກ
ທີ່ແທ້ຈິງ ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນບອກວ່າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະ
ໂຫຍດໂດຍກົງຄວນຈະຈ່າຍ, ເຊິ່ງສະແດງອອກດັ່ງຕາຕະລາງທີ
3.4

3.5 ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ

ກ່ອນຈະດຳເນີນວິເຄາະຊອກຫາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມພໍ
ໃຈຈ່າຍ ແມ່ນໄດ້ມີການກວດສອບບັນຫາພະຫຸສຳພັນຂອງບັນ
ດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Multicollinearity) ຖ້າຫາກຕົວ
ປ່ຽນອິດສະຫຼະຫາກມີການພົວພັນກັນສູງກວ່າ 0.6 (ສຳລັບຂໍ້
ມູນໄຂວ່) ສະແດງວ່າ ເກີດມີບັນຫາພະຫຸສຳພັນ (Sisouphan-
thong et al. 2012) ເຊິ່ງຈາກການທົດສອບໃນ ແບບຈຳລອງນີ້
ດ້ວຍວິທີ Corre- lation Matrix ເຫັນວ່າຄ່າສູງສຸດແມ່ນ 0.24
ເຊິ່ງເປັນການພົວພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນອາຊີບກັບການເຄີຍໄດ້ໄປ
ປ່າສະຫງວນ ແຕ່ວ່າຕໍ່າກວ່າ 0.6 ສະແດງວ່າ ບໍ່ມີບັນຫາດັ່ງກ່າວ
ໃນແບບຈຳລອງນີ້.

ການວິເຄາະແມ່ນນໍາໃຊ້ LRA ໃນການວິເຄາະ ແລະ ນໍາ
ໃຊ້ Marginal effects ຫຼື ເອີ້ນວ່າຜົນກະທົບໜ່ວຍສຸດທ້າຍ
ເຊິ່ງການຄາດປະມານຈາກກຸ່ມຕົວຢ່າງ Prob > chi2 = 0.0000
ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ສົມຜົນທີ່ໄດ້ຈາກການຄາດປະມານນີ້ໃຊ້ໄດ້
ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທາງສະຖິຕິເທົ່າກັບ 99%.

ຄ່າ Pseudo R2 = 0.2124 ໝາຍຄວາມວ່າຕົວປ່ຽນ
ອິດສະຫຼະທັງໝົດໃນສົມຜົນ ຫຼື ແບບຈຳລອງນີ້ສາມາດອະທິ
ບາຍຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ 21.24%. ລາຍລະອຽດສະແດງອອກດັ່ງ
ຕາຕະລາງທີ 3.5

3.6 ມູນຄ່າຄວາມພໍໃຈຈ່າຍສະເລ່ຍ

ເຮົາສາມາດຄຳນວນມູນຄ່າສະເລ່ຍ ຂອງຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ
ສໍາລັບລາຄາ ສໍາລັບການປະກອບເຂົ້າໃນການອະນຸລັກປ່າສະ
ຫງວນດຶງນາຕາດ ແມ່ນ:

$$\text{Mean WTP} = \frac{\beta_0}{\beta_1} = \frac{-1.1137380}{-0.0001493} = 7,459.73$$

ຈາກການຄຳນວນຫາຄວາມພໍໃຈຈ່າຍສະເລ່ຍ ໃນການ
ປະກອບເຂົ້າໃນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນດຶງນາຕາດຢູ່ ນະຄອນ
ໄກສອນພົມວິຫານ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນ 7,459.73

ກີບ/ເດືອນ/ຄົວເຮືອນ.

ສະນັ້ນ, ມູນຄ່າທັງໝົດຂອງການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນ
ດົງນາຕາດ ພາຍໃນ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ ແຂວງ ສະ
ຫວັນນະເຂດ ແມ່ນ : $21,485 \times 7,459.73 = 160,272,299$
ກີບຕໍ່ເດືອນ.

4. ວິພາກຜົນ

ຈາກຕາຕະລາງ 3.5 ສະແດງໃຫ້ເຫັນການຄາດປະມານ
ດ້ວຍ LRA ສໍາລັບຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະແຕ່ລະຕົວ ທີ່ມີຜົນຕໍ່
ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ມີ 4 ຕົວປ່ຽນ ເຊິ່ງສາມາດອະທິບາຍການພົວ
ພັນກັບຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ດັ່ງນີ້:

ລະດັບການສຶກສາ (Educat) ແມ່ນເປັນໄປຕາມສົມມຸດ
ຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄືການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບຄວາມພໍໃຈ
ຈ່າຍ ແລະ ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາ
ຄັນ 0.05 ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າປະຊາຊົນຫາກມີລະດັບການສຶກສາ
ສູງຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ. ຜົນ
ການສຶກສານີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Kamri
(2013); Le Hoa and Thi Y Ly (2009). ແຕ່ກົງກັນຂ້າມ
ກັບການສຶກສາຂອງ Khuc et al. (2016); Bhattacharjee
(2008) ທີ່ບໍ່ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິ.

ຂະໜາດຄົວເຮືອນ ຫຼື ຈໍານວນຄົນໃນຄົວເຮືອນ (HS)
ແມ່ນເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄື ມີການພົວພັນໃນທິດ
ທາງກົງກັນຂ້າມກັນກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ແລະ ຜ່ານການທົດ
ສອບທາງສະຖິຕິດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.05 ໝາຍຄວາມວ່າ
ຖ້າຫາກຈໍານວນຄົນໃນຄົວເຮືອນ ຂອງປະຊາຊົນຫາກເພີ່ມຂຶ້ນ
ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຫຼຸດລົງ. ຜົນການ
ສຶກສານີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Kyophila-
vong and Bennett (2011) ແລະ Tounmanysone et al.
(2018). ແຕ່ກົງກັນຂ້າມກັບຜົນການສຶກສາຂອງ ວັດຕະນາ ບຸນ
ຍາຮັກທັນຢາ (2009); Angella et al. (2014); Le Hoa and
Thi Y Ly (2009) ທີ່ບໍ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ.

ໄລຍະເວລາການການອາໄສຢູ່ (TL) ແມ່ນເປັນໄປຕາມ
ສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ ຄືການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບ
ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ແລະ ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິດ້ວຍລະ
ດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.01 ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າປະຊາຊົນຫາກອາໄສ
ຢູ່ ນະຄອນໄກສອນ ມີຈໍານວນປີເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາ
ເຈົ້າມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ. ຜົນການສຶກສານີ້ ແມ່ນ
ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Tounmanysone et al.
(2018). ແຕ່ກົງກັນຂ້າມກັບການສຶກສາຂອງ ຕາລີ ພູມານີວົງ

(2016) ທີ່ບໍ່ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິ.

ລາຄາ (Bids) ແມ່ນເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄື
ມີການພົວພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ
ແລະ ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນ
0.01 ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກລາຄາທີ່ສະເໜີຫາກເພີ່ມຂຶ້ນຈະສົ່ງ
ຜົນເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຫຼຸດລົງ. ຜົນການສຶກສາ
ນີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ ວັດຕະນາ ບຸນຍາຮັກ
ທັນຢາ (2009); Hadker (1997); Le Hoa and Thi Y Ly
(2009); ແລະ Bhattacharjee (2008).

ລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນຕໍ່ຄົວເຮືອນ (LnY) ແມ່ນແມ່ນເປັນໄປ
ຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄື ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນ
ກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ແຕ່ບໍ່ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິ. ຜົນ
ການສຶກສານີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Bhatta-
charjee (2008) ແຕ່ກົງກັນຂ້າມກັບຜົນການສຶກສາ ຂອງນັກວິ
ໄຈຫຼາຍໆທ່ານເຊັ່ນ: Bandara and Tisdell (2002);
Luangmany and Voravong (2009); ວັດຕະນາ ບຸນຍາຮັກ
ທັນຢາ (2009); Kyophi-lavong and Bennett (2011);
kamri (2013); Khuc et al. (2016); Khuc et al. (2016);
ນວນຈັນ ສຸວັນນະສີ (2016) ທີ່ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິ.

ປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ນຳເຂົ້າໃນການສຶກສາ ຫຼື ແບບຈຳລອງ ແຕ່
ບໍ່ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິມີຫຼາຍປັດໄຈເຊັ່ນ: ລາຍໄດ້ (ອະ
ທິບາຍຂ້າງເທິງ), ເພດ, ອາຊີບ, ຊົນເຜົ່າ, ການເຄີຍໄດ້ໄປປ່າສະ
ຫງວນ ແລະ ເຄີຍເຮັດວຽກການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ.

5. ສະຫຼຸບຜົນ

ການປະເມີນຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດຕົວ
ເມືອງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ຕໍ່ການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນດົງ
ນາຕາດ” ມາສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້. ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງສຶກສາຄວາມພໍໃຈ
ຈ່າຍ ແລະ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ຂອງຄົວເຮືອນ
ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ
ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ໃຊ້ວິທີສົມມຸດເຫດ
ການ (CVM) ໂດຍສອບຖາມເກັບກຳຂໍ້ມູນຈຳນວນ 400 ຄົວ
ເຮືອນ ແລະ ການວິເຄາະໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງໂລຈິສ
(LRA) ມີຜົນດັ່ງນີ້:

ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ ໃນການປະກອບເຂົ້າໃນການອະນຸລັກ
ປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ ຢູ່ ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ, ແຂວງ
ສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນ 7,459.73 ກີບ/ເດືອນ/ຄົວເຮືອນ. ຖ້ານຳ
ມູນຄ່າດັ່ງກ່າວມາປະເມີນມູນຄ່າທັງໝົດພາຍໃນນະຄອນໄກ

ສອນພົມວິຫານ ແມ່ນ 160,272,299 ກີບຕໍ່ເດືອນ.

ສໍາລັບປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍແມ່ນປະກອບມີ 4 ປັດໄຈຄື: ລະດັບການສຶກສາ, ຂະໜາດຄົວເຮືອນ (ຈຳນວນຄົນໃນຄົວເຮືອນ), ໄລຍະເວລາອາໄສຢູ່ (ນະຄອນໂກສອນ) ແລະ ລາຄາທີ່ສະເໜີ. ສ່ວນປັດໄຈອື່ນໆທີ່ນຳເຂົ້າສຶກສາໃນແບບຈຳລອງແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິບານຕີນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດ ພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

ນວນຈັນ ສຸວັນນະສີ. (2016). ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຂອງປະຊົນເພື່ອອະນຸລັກສັດປ່າ 4 ຊະນິດ (ກວາງ, ຟານ, ເຍືອງ ແລະ ໝູ່ປ່າ) ຢູ່ປ່າສະຫງວນພູຈອມວອຍ ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ.

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. (2018). ບົດລາຍງານເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ປະເພດຕ່າງໆຂອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ. ກອງຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ແລະ ປ່າປ້ອງກັນ. ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປະຈຳ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.

ຕາລີ ພູມານິວົງ. (2016). ສຶກສາຕົວກຳນົດຄວາມພໍໃຈຈ່າຍໃນການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ. ກໍລະນີສຶກສາ: ເມືອງຊຳເໜືອ ແຂວງ ຫົວພັນ. ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ.

ເຢຍຄ້າງ ປ່າງຊ້າງ. (2016). ການຄາດຄະເນຄວາມພໍໃຈຈ່າຍຂອງປະຊົນຢູ່ໃນເຂດຊານເມືອງ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຕໍ່ກັບການອະນຸລັກນິກຍຸງ ຢູ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ ໂດຍນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເລືອກ. ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ.

ສຸນສະຖິຕິປະຈຳ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ. (2015). ສະຖິຕິຜົນລະເມືອງ ແລະ ຄົວເຮືອນ. ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.

ວັດຕະນາ ບຸນຍາຣັກທັນຢາ. (2009). ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍເພື່ອການອະນຸລັກເຫັດໂຄນ (ເຫັດປວກ): ກໍລະນີສຶກສາ

ເທດສະບານ ເມືອງການຈະນະບຸລີ ສາຂາເສດຖະສາດ
ມະຫາວິທະຍາໄລສຸໂຂໄທທຳມະທິລາດ.

Bandara, R. & Tisdell, C. (2002). Willingness to pay for Conservation of Asian Elephants in Sri Lanka: A Contingent Valuation Study, Working Paper No. 67.

Bhattacharjee, S., Petrolia, D. & Herndon, J. (2008). Estimating willingness to pay for E10 fuel: a contingent valuation method. Department of Agriculture Economics. Mississippi State University.

Hanemann, M. W. (1984). Welfare evaluations in contingent valuation experiments with discrete responses. *American Journal of Agricultural Economics*. 66(3): 332-341.

Hanemann, M. W. (1989) "Welfare evaluations in contingent valuation experiments with discrete responses data: Reply". *American Journal of Agricultural Economics*. 71(4): 1057-1061.

Hadker, N., Sharma, S., David, A. & Muraleedharan, T.R. (1997). Analysis willingness to pay for Borivli National Park: Evidence from a contingent value-tion. *Journal of Ecological Economics*. 21(1997): 105-122.

Kamri, T. (2013). Willingness to pay for conservation of natural resources in the Gunung Gading National Park, Srawak, *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 101 :506-515.

Khouangvichit, P., Rebancos, C.M., Pacardo, E.P. & Bagarinao, R.T. (2020). Assessment of land use and land cover change in Dong Na Tard Provincial protected area. Savannakhet Province. Lao PDR. *International Journal of Advanced Research and Publications*. 4(3): 115-120

Khuc, V. Q., Alhassan, M., Loomis, B. J., Tran, D. T. & Paschke, W. M. (2016). Estimating urban households' willingness-to-pay for Upland Forest Restoration in Vietnam. *Open Journal of Forestry*. 6 :191-198.

Kyophilavong, P. & Bennett, J. (2011). Willingness to pay for cleaning up Road Dust in Vientiane. *International Business and Management*. 3(2): 12-18.

Le Hoa, D. & Thi Y Ly, N. (2009). Willingness to pay for the preservation of Lo Go - Xa Mat National Park in Vietnam. *Economy and Environment Program for Southeast Asia*.

Luangmany, D. & Voravong, S. (2009). Estimate the people's willingness to pay for the improve-

- ment of say Saysetha Park. Vientiane Capital City. Economy and Environment Program for Southeast Asia.
- Sisouphanthong, V., Sensouphab, C., Inthake-son, B., Bouyalasy, M. & Sipasert, K. (2012). Econometric. Faculty of Economic and Business Management, University of Laos. Vientiane. Lao PDR.
- Tounmanysone, t., Kyophilavong, P., Pomma-vong, P., Inthakesone, B. & Khamsouk-thavong, M. (2018). Estimating the willingness of urban residents in Kham-mouane Province to pay for the Hinnamno National Protected Area: the CVM approach. Journal of Biodiversity & Endangered Species. ISSN:2332-2543.
- World Bank. (2017). Second Lao Environment & Social Project (former Protected Area and Wildlife Project) (P128393). Implementation Status & Results Report. Institution Development and Capacity Building
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (3rd ed). New York: Harper & Row.

ຕາຕະລາງທີ 2.1: ບັນດາຕົວປ່ຽນ ແລະ ຄຳນິຍາມຂອງຕົວປ່ຽນ

ຕົວປ່ຽນ	ນິຍາມຂອງຕົວປ່ຽນ (Definitions)	ຫົວໜ່ວຍ	ການພົວພັນ	ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຕົວປ່ຽນ
	ຕົວປ່ຽນຕາມ (Dependent Variable)			
WTP	ຄວາມພໍໃຈຈ່າຍປະຊາຊົນຕໍ່ການອະນຸລັກປ່າ ສະຫງວນດົງນາຕາດ	1: ຈ່າຍ ແລະ 0: ບໍ່ຈ່າຍ		
	ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Independent Variable) (X_i)			
Gender	ເພດຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ	1: ຊາຍ ແລະ 0: ອື່ນໆ	+	Luangmany (2009)
Occu	ອາຊີບຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ	1: ພະນັກງານລັດ ແລະ 0: ອື່ນໆ	+	Kyophilavong and Bennett (2011)
Educat	ລະດັບການສຶກສາສູງສຸດຂອງຜູ້ຕອບແບບ ສອບຖາມ	ປີ	+	Kamri (2013)
Ethnic	ຊົນເຜົ່າຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ	1: ເຜົ່າລາວ ແລະ 0: ເຜົ່າອື່ນໆ	+	Tounmanysone et al. (2018)
HS	ຈຳນວນຄົນໃນຄົວເຮືອນຂອງຜູ້ຕອບແບບ ສອບຖາມ	ຄົນ	-	ວັດຕະນາ ບຸນຍາຣັກທັນຢາ (2009)
TL	ໄລຍະເວລາທີ່ອາໄສຢູ່ ຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ	ປີ	+	ຕາລີ ພູມານິວົງ (2016)
EVb	ການເຄີຍໄດ້ໄປເຖິງສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວຂອງຜູ້ ຕອບແບບສອບຖາມ	1: ເຄີຍ ແລະ 0: ບໍ່ເຄີຍ	+	ເຢຍຄ້າງ ປ່າງຊ້າງ (2016)
MCEO	ເຄີຍເຮັດວຽກການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ	1: ເຄີຍ ແລະ 0: ບໍ່ເຄີຍ	+	ວັດຕະນາ ບຸນຍາຣັກທັນຢາ (2009)
LnY	ລ່ອກກາລິດລາຍໄດ້ທັງໝົດຂອງຄົວເຮືອນຕໍ່ ເດືອນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ	ກີບ/ເດືອນ	+	Kyophilavong and Bennett (2011)
Bids	ລາຄາ	ກີບ	-	Le Hoa and Thi Y Ly (2009)
β_0 :	ຄ່າຄົງຄ່າ			
β_i :	ຄ່າສຳປະສິດຂອງຕົວປ່ຽນ			
ε_t :	ຄ່າຄາດເຄື່ອນ			
ເຄື່ອງໝາຍ (+): ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ (WTP)				

ເຄື່ອງໝາຍ (-): ມີການພົວພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ (WTP)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Khouangvichit, P et al., 2020

ຮູບທີ 2.1 ແຜນທີ່ເຂດແດນປ່າສະຫງວນດົງນາຕາດ

ຕາຕະລາງທີ 3.1 ສະພາບທົ່ວໄປຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ເພດຊາຍ (%)	50.25
ອາຍຸ (ປີ)	39.74
ລະດັບການສຶກສາ (ປີ)	13.47
ສະຖານະພາບໂສດ (%)	30.75
ຂະໜາດຄົວເຮືອນ (ຄົນ)	5.50
ໄລຍະເວລາດຳລົງຊີວິດຢູ່ (ປີ)	32.78
ການໄດ້ໄປເຖິງສະຖານທີ່ (%)	30.75
ເຄີຍເປັນສະມາຊິກການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ (%)	3.25
ລາຍໄດ້ (ກີບ/ເດືອນ/ຄົວເຮືອນ)	4,921,533
ອາຊີບພະນັກງານລັດ (%)	22.75
ຊົນເຜົ່າລາວ (%)	92.25

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການສຳຫຼວດດ້ວຍແບບສອບຖາມ, 2020.

ຕາຕະລາງທີ 3.2 ລາຄາສະເໜີກັບຄວາມພໍໃຈຈ່າຍ

ລາຄາ(Bid)	ຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ(ຄົວເຮືອນ)	ຈຳນວນຜູ້ທີ່ພໍໃຈຈ່າຍ (ຄົວເຮືອນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ(%)
5,000	80	75	93.75
10,000	80	62	77.50
15,000	80	51	63.75
20,000	80	41	51.25
25,000	80	32	40.00

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການສຳຫຼວດດ້ວຍແບບສອບຖາມ, 2020.

ຕາຕະລາງທີ 3.3 ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍສໍາລັບການຈ່າຍເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນ

ລາຍການ	ຈຳນວນ (ຄົວເຮືອນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ(%)
ເພື່ອລູກຫຼານ ຫຼື ເພື່ອຄົນລຸ້ນຕໍ່ໄປໄດ້ຮູ້, ໄດ້ເຫັນ ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້	196	75.10
ເຕັມໃຈປະກອບສ່ວນ ເພື່ອວ່າຈະໄດ້ໄປ ຫຼື ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນອານາຄົດ	24	9.20

ປະກອບສ່ວນ ເນື່ອງຈາກວ່າມັນມີ ພຶດພັນ ແລະ ສັດປ່າທີ່ຫາຍາກອາໄສຢູ່	16	6.13
ຄິດວ່າມັນພັນທະຂອງເຮົາທຸກຄົນ	17	6.51
ເປັນການປົກປັກຮັກສາໂດຍທົ່ວໄປ	4	1.53
ເປັນບ່ອນສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ	4	1.53
ລວມ	261	100

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການສຳຫຼວດດ້ວຍແບບສອບຖາມ, 2020.

ຕາຕະລາງທີ 3.4 ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍສໍາລັບການບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນຸລັກປ່າສະຫງວນ

ລາຍການ	ຈຳນວນ (ຄົວເຮືອນ)	ສ່ວນຮ້ອຍ(%)
ຄິດວ່າມີສະຖານທີ່ອື່ນສໍາຄັນຫຼາຍກວ່າ	17	12.23
ບໍ່ເຊື່ອວ່າເງິນທີ່ຈ່າຍໄປຈະນໍາໄປໃຊ້ໃນການອະນຸລັກແທ້	55	39.57
ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງຄວນຈະຈ່າຍ	8	5.76
ບໍ່ມີເງິນ, ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆທີ່ມີສູງ	43	30.94
ຄົນອື່ນ (ລັດຖະບານລາວ) ຄວນຈະຈ່າຍ	16	11.51
ລວມ	139	100

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການສຳຫຼວດດ້ວຍແບບສອບຖາມ, 2020.

ຕາຕະລາງທີ 3.5 ຜົນຈາກການວິເຄາະເຊິ່ງນໍາໃຊ້ Logistic Regression Analysis

WTP	Coefficient.	Prob
ເພດ (Gender)	-0.2054003	0.4170
ອາຊີບ (Occu)	-0.0538380	0.8710
ລະດັບການສຶກສາ (Educat)	0.0785609**	0.0420
ຊົນເຜົ່າ (Ethnic)	0.6920517	0.1560
ຈຳນວນຄົນໃນຄົວເຮືອນ (HS)	-0.1765084**	0.0150
ໄລຍະເວລາທີ່ອາໄສຢູ່ (TL)	0.0458382***	0.0000
ການເຄີຍໄດ້ໄປເຖິງສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ (EVB)	-0.2306733	0.4130
ເຄີຍເຮັດວຽກການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ(MCEO)	-0.1590310	0.8340
ລ່ອກກາລິດລາຍໄດ້ທັງໝົດຂອງຄົວເຮືອນຕໍ່ເດືອນ(Lny)	0.1440832	0.4020
ລາຄາ (Bids)	-0.0001493***	0.0000
cons	-1.1137380	0.6770
Log likelihood	-203.47714	
Number of obs = 400, Prob > chi2 = 0.0000, Pseudo R2 = 0.2124		
ໝາຍເຫດ: * ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.1; ** ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.05; *** ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.01 ແລະ ns ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ		

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການສຳຫຼວດດ້ວຍແບບສອບຖາມ, 2020.